

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **nezl. M. N.**, zast. zákonnou zástupkyní Mgr. N. N. V., proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti výrokům II., III. a IV. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2025, č. j. 30 A 62/2024-56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl v záhlaví uvedený rozsudek, kterým Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) spojil ke společnému projednání dvě žaloby vedené pod sp. zn. 30 A 62/2024 a sp. zn. 30 A 25/2025 s tím, že věc nadále bude vedena pod sp. zn. 30 A 62/2024 (výrok I.); současně krajský soud rozhodl o zamítnutí žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2024, č. j. JMK 100813/2024 (výrok II.), o zamítnutí žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2025, č. j. JMK 21155/2025 (výrok III.), a o náhradě nákladů řízení (výrok IV.). Zmíněná rozhodnutí žalovaného spolu souvisejí a týkají se jednak otázky splnění podmínek pro přijetí stěžovatele ke vzdělávání ve střední škole – konkrétně 1. ročníku nižšího stupně osmiletého gymnázia na Gymnáziu Brno-Bystrc, příspěvková organizace (dále též „GYBY“), pro školní rok 2022/2023, jednak otázky nahlížení do spisů uchazečů přijatých ke vzdělávání do 1. ročníku uvedeného osmiletého gymnázia pro daný školní rok.

[2] O nepřijetí stěžovatele ke vzdělávání do 1. ročníku osmiletého gymnázia na GYBY rozhodl podle § 59 odst. 2 ve spojení s § 165 odst. 2 písm. f) zákona č. 561/2004 Sb., o

předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ředitel školy, a to rozhodnutím ze dne 2. 5. 2022, č. j. GYBY800-221/2022, v němž odůvodnil, že z maximálního možného počtu 111 bodů dosáhl stěžovatel celkem 65,5 bodu – 5 bodů za prospěch, 33 bodů z testu českého jazyka, 27 bodů z testu matematiky, 0,5 bodů za hodnocení schopností, vědomostí a zájmů; umístil se tak na 81. místě mezi všemi uchazeči a nemohl být přijat, protože přednost dostali uchazeči s vyšším počtem bodů (pozn. přijímáno bylo 26 uchazečů a čtyři místa byla ponechána k rozhodování až po zhodnocení přijímacího řízení uchazečů, kteří se neúčastnili zkoušky z omluvitelného důvodu).

[3] Odvolání stěžovatele proti rozhodnutí o nepřijetí žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 1. 7. 2022, č. j. JMK 102896/2022; toto rozhodnutí napadl stěžovatel žalobou, které krajský soud vyhověl a rozsudkem ze dne 15. 11. 2023, č. j. 30 A 83/2022-51, zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění vysvětlil, že napadené rozhodnutí zrušil pro vadu nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů nepřidělení bodového hodnocení za účast a umístění stěžovatele v matematické soutěži Pangea v roce 2021. Tato vada však neměla vliv na prezkoumatelnost rozhodnutí v mezích dalších žalobních bodů ohledně (i) účasti stěžovatele v dalších soutěžích a mimoškolní činnosti, (ii) odvolání ostatních uchazečů a nahlížení do jejich spisů a (iii) bodového hodnocení matematické úlohy, jimiž se krajský soud zabýval, avšak důvodné je neshledal. V dalším řízení žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 2. 2024, č. j. JMK 7487/2024, zrušil rozhodnutí o nepřijetí stěžovatele a věc vrátil k novému projednání řediteli školy, protože nebylo zřejmé, z jakých důvodů ředitel nepřidělil stěžovateli žádné body za účast v uvedené matematické soutěži. K tomu žalovaný vysvětlil, že jde o důležitou otázku pro výsledek přijímacího řízení, neboť v důsledku toho, že někteří uchazeči neodevzdali zápisový lístek, a rozhodnutí o jejich přijetí tak přestalo být účinným, došlo k posunům v pořadí a poslední přijatý uchazeč se umístil na 69. místě s počtem 69,5 bodu, tzn., že v případě přidělení plného zisku 5 bodů za účast ve finálovém kole uvedené soutěže, jež má celostátní úroveň, by stěžovatel získal 70,5 bodu, což by odůvodňovalo jeho umístění na 68. místě a přijetí ke vzdělávání.

[4] Rozhodnutím ze dne 22. 4. 2024, č. j. GYBY 231/2024, ředitel školy stěžovatele nepřijal, přičemž vázán vysloveným právním názorem žalovaného potažmo krajského soudu odůvodnil, že za hodnocení schopností, vědomostí a zájmů mohli uchazeči získat až 6 bodů. Stěžovatel získal 0,5 za účast ve sportovním oddílu, jehož je členem alespoň rok. Další body v rámci tohoto hodnocení nezískal, a to v souladu s kritérii přijímacího řízení, kde byly výslovně uvedeny 3 soutěže: matematická olympiáda, logická olympiáda a soutěž MATEO. Jde o soutěže, které jsou časově náročné na přípravu a zapojení účastníka, včetně domácí přípravy, a předpokládá se dlouhodobý zájem o daný obor. Úlohy zařazených soutěží jsou otevřené a účastník své řešení musí podepřít správně zvoleným postupem; součástí soutěžních kol jsou také úlohy vyžadující grafická řešení. Naproti tomu nebyly do výběru zařazeny soutěže, u nichž je výsledek uzavřený, tj. účastníci vybírají z předem stanovených odpovědí a neověřuje se postup, jak k výsledku dospěli. Právě mezi takové soutěže patří Pangea, která co do náročnosti a kvality nedosahuje shora uvedených soutěží, a proto ji ředitel školy do výběru hodnocených soutěží nezařadil a stěžovateli za účast v ní nepřiznal body.

pokračování

[5] Odvolání stěžovatele proti opětovnému rozhodnutí o nepřijetí stěžovatele ke vzdělávání žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil výše uvedeným rozhodnutím ze dne 10. 7. 2024, v němž akceptoval důvody ředitele školy pro výběr vyjmenovaných soutěží, s nimiž není soutěž Pangea srovnatelná.

[6] Následně se stěžovatel domáhal nahlédnutí do spisů ostatních uchazečů přijatých v rámci přijímacího řízení v roce 2022 ke vzdělávání do 1 ročníku osmiletého gymnázia GYBY, což mu ředitel školy neumožnil; usnesením ze dne 5. 12. 2024, č. j. GYBY 796/2024, žádosti stěžovatele nevyhověl, neboť nesouhlas stěžovatele s rozhodnutím o nepřijetí potažmo odvolacím rozhodnutím, resp. soudní přezkum tohoto rozhodnutí nezakládá bez dalšího právní zájem nahlížet do spisů dalších uchazečů. S tím se ztotožnil i žalovaný, jenž navíc připomněl, že v souvislosti se svým odvolacím rozhodnutím ze dne 14. 2. 2024 ve věci nepřijetí stěžovatele sám prověřil výsledky přijímacího řízení, přičemž dospěl k závěru, že údaje ve výsledkové listině se shodují s údaji ve spisech – srov. shora zmíněné rozhodnutí ze dne 12. 2. 2025, kterým žalovaný odvolání stěžovatele zamítl a potvrdil napadené usnesení.

2. Rozhodnutí krajského soudu

[7] Dne 20. 9. 2024 podal stěžovatel žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2024 ve věci nepřijetí ke vzdělávání. Dne 14. 4. 2025 stěžovatel samostatnou žalobou napadl i rozhodnutí žalovaného ohledně neumožnění nahlížení do spisů přijatých uchazečů. Krajský soud obě žaloby, které spolu úzce skutkově souvisejí, spojil ke společnému projednání a ani jedné z nich nevyhověl – dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné, a proto je zamítl s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[8] V odůvodnění rozsudku se krajský soud nejprve věnoval otázce nepřijetí stěžovatele ke vzdělávání na GYBY, o níž již jednou rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 15. 11. 2023, č. j. 30 A 83/2022-51; tímto rozsudkem krajský soud zrušil (první) odvolací rozhodnutí žalovaného a v dalším řízení ho zavázal řádně vypořádat námitku, kterou se stěžovatel domáhal bodů za účast v soutěži Pangea, a dodal, že za tímto účelem je žalovaný oprávněn vyžádat si stanovisko ředitele školy. Tento postup směřující k přímému a rychlému rozhodnutí žalovaný nerespektoval. Namísto toho zrušil prvostupňové rozhodnutí s tím, aby ředitel školy vysvětlil svůj výběr soutěží v kritériích přijímacího řízení, včetně nepřidělení bodů stěžovateli. Žalovaný tak důvody rozhodnutí ředitele GYBY zjistil jiným způsobem, neboť jeho stanovisko je obsaženo přímo v odůvodnění nového rozhodnutí o nepřijetí, a právě to bylo hlavním cílem zrušujícího rozsudku. Krajský soud proto postup žalovaného nepovažoval za vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí. Dle jeho názoru vrácení věci řediteli GYBY k novému projednání a rozhodnutí nepředstavovalo významnou časovou prodlevu a stěžovatel ani nebyl nikterak omezen na svém právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

[9] Školský zákon nestanoví konkrétní podmínky řízení o přijetí ke vzdělávání ve střední škole. Ponechává rozsáhlé kompetence řediteli školy, který pro jednotlivá kola

přijímacího řízení stanoví jednotná kritéria přijímání. Podle krajského soudu je stanovení kritérií autonomním oprávněním ředitele školy, které není rozhodnutím ve smyslu § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“); tomu odpovídá i postup ředitele GYBY, který k tomu v roce 2022 nevedl „něco jako správní spis“ – informace potřebné pro stanovení kritérií může ředitel čerpat ze svých vlastních profesních zkušeností, z veřejně dostupných informací apod. Jde o určité podmínky či předpoklady pro úspěch v přijímacím řízení, které mohou být rozdílné pro různé stupně víceletých gymnázií. Rozdílná kritéria pro jednotlivá přijímací řízení může ředitel školy nastavit (a také měnit) i v návaznosti na aktuální požadavky školy, vývoj znalostí a aktivit žáků anebo změnu relevantních soutěží.

[10] Skutečnost, že složení certifikační mezinárodní jazykové zkoušky jako kritérium v přijímacím řízení pro osmileté gymnázium ředitel GYBY nestanovil, na rozdíl od přijímacího řízení pro šestileté a čtyřleté gymnázium, tedy nepovažoval krajský soud za jakkoli diskriminační. Ředitel nepochybil, pokud stěžovateli žádné body za doložení certifikátů o složení zkoušek z anglického jazyka *Cambridge Flyers* a *Movers* nepřidělil. A nepochybil ani tím, že tyto certifikáty nepovažoval za prokázání výkonu zájmové činnosti v rozsahu 1 roku, jak požadovala kritéria, která byla – vedle hodnocení 1) prospěchu ze základní školy, 2) testu z českého jazyka a 3) testu z matematiky – nastavena pod bodem 4) soutěže a zájmy tak, že „[v] úvahu budou brány výsledky vybraných soutěží a olympiád, členství ve sportovních oddílech a kulturní či zájmová činnost, kterých se uchazeč účastnil ve 4. nebo 5. ročníku ZŠ.

- a) *Vědomostní soutěže: matematická olympiáda, logická olympiáda, soutěž MATEŠO: Výsledky musí uchazeč doložit originály diplomů nebo ověřenými kopiemi, které odevzdá spolu s přihláškou, nejpozději v den konání zkoušky. Body za umístění ve stejné soutěži se nesčítají, hodnotí se nejvyšší dosažené umístění.*
- b) *Uchazeč, který je členem sportovního oddílu aspoň 1 rok, obdrží max. 0,5 bodu. Potvrzení o této skutečnosti odevzdá spolu s přihláškou, nejpozději pak v den konání zkoušky.*
- c) *Uchazeč, který se pravidelně věnuje kulturní či zájmové činnosti (např. ZUŠ, skautu) aspoň 1 rok, obdrží max. 0,5 bodu. Tuto skutečnost doloží originály nebo ověřenými kopiemi vysvědčení nebo potvrzením (např. ZUŠ, skautu), které odevzdá spolu s přihláškou, nejpozději pak v den konání zkoušky.”*

[11] Kromě neudělení bodů za získání certifikované jazykové zkoušky se krajský soud zabýval i hodnocením matematické úlohy, sportovní a ekologické mimoškolní činnosti stěžovatele, u nichž v zásadě odkázal na závěry ze svého předchozího rozsudku, v němž tyto námitky stěžovatele neshledal důvodnými. Nepřidělil-li ředitel školy stěžovateli další půlbod za sportovní činnost (vedle účasti v oddílu kopané též za účast v oddílu vodního póla), postupoval v souladu s kritérii přijímacího řízení, z nichž je zřejmé, že jakoukoliv sportovní činnost i souběh více sportovních činností lze hodnotit maximálním počtem 0,5 bodu. Podobně ředitel školy správně bodově nehodnotil ani stěžovatelem doloženou účast v ekologické soutěži; umístění stěžovatele na 1. místě v kategorii: *Ekofór* měl krajský soud za chvályhodné, leč neprokazující pravidelnou dlouhodobější zájmovou činnost (1 rok). Stran sporu o hodnocení dvěma body jedné logické úlohy v rámci matematického testu krajský soud odkázal na zadání této úlohy, které bylo následující:

pokračování

„Od startovní čáry vyběhli současně 4 běžci. Každý doběhl do cíle v jiném čase. Eda nebyl první ani poslední. Leoš se umístil těsně před Adamem a Adam doběhl později než Honza.

Zapište běžce ve stejném pořadí, v jakém doběhli do cíle. Každého běžce označte počátečním písmenem jeho jména“ (důraz přidán).

[12] Podle oficiálního klíče zněla správná odpověď H, E, L, A, resp. A, L, E, H, což krajský soud akceptoval a naopak odmítl, že by správné řešení představovala též stěžovatelem zvolená odpověď L, E, H, A. Podstatou sporu byl výklad části zadání, v němž se uvádí: „Leoš se umístil těsně před Adamem.“ Dle stěžovatele totiž nemusí slovo těsně znamenat jen to, že Leoš doběhl přímo před Adamem, resp. Adam hned po Leošovi, a nebyl mezi nimi tedy žádný jiný závodník; těsně značí malý vzájemný odstup (časový, místní), ale neznamená, že běžců, kteří se umístili těsně před Adamem nemohlo být více. K tomu však krajský soud poznamenal, že není ani tak podstatný význam slova těsný, nýbrž kontext této části zadání, jež se vztahuje k výslednému umístění běžců – z údaje o umístění nevyplývá časový rozdíl mezi běžci; nijak neimplikuje časovou dimenzi. V tomto kontextu tedy dle krajského soudu může slovo těsně znamenat jen to, že Adam skončil v pořadí čtyř běžců v cíli hned za Leošem; nikoli to, že za Leošem doběhl Adam s malým časovým odstupem, což by zároveň nevylučovalo, že těsně za Leošem doběhl i Honza nebo Eda.

[13] Jde-li o odepření bodového hodnocení za účast stěžovatele v soutěži Pangea, pak toto vycházelo z kritérií přijímacího řízení, podle nichž byla bodována účast jen v soutěžích matematická olympiáda, logická olympiáda a MATEŠO. Svůj výběr v tomto ohledu ředitel dodatečně vysvětlil, s čímž se krajský soud ztotožnil. Porovnal uvedené soutěže, které jsou dlouhodobě etablované s cílem napomáhat vyhledávání talentovaných žáků a podporovat jejich růst. Dodal přitom, že úkolem krajského soudu není nahradit ředitele školy v jeho odborné kompetenci a správním uvážení ve vztahu k vybraným soutěžím, které obsahují tzv. otevřené úlohy, a vyloučení ostatních, které otevřené úlohy vůbec neobsahují, tj. i soutěže Pangea. Toto stěžejní kritérium zvolené ředitelem GYBY nepovažoval krajský soud za neobhajitelné, svévolné nebo diskriminační. Důležité je, že podmínky byly stanoveny pro všechny zájemce o studium na osmiletém gymnáziu stejně a všichni měli možnost se s nimi ve stejnou dobu seznámit. Nadto poznamenal krajský soud, že stěžovatel nemohl uspět ani v případě hypotetického připočítání bodů za účast v soutěži Pangea, protože potřebných 5 bodů se udělovalo jen za umístění na 1. místě v krajském kole či za účast v celostátním kole. Nic z toho ovšem stěžovatel nesplnil.

[14] Současně odmítl krajský soud stěžovatelem tvrzenou obecnou diskriminaci uchazečů o studium na víceletém gymnáziu v Brně, včetně toho, že uchazeči musí podávat vyšší výkony než jejich vrstevníci ve zbývajících částech kraje. Každému je zaručen rovný přístup k právu na vzdělání s přihlédnutím ke kapacitám víceletých gymnázií, která je omezená. Nelze proto považovat za protiústavní rovné přijímací řízení. Obecně existují gymnázia či jiné školy, o které je větší či menší zájem, a není namístě devalvace jiných škol v kraji z důvodu přetlaku v Brně.

[15] Konečně k otázce neumožnění nahlížení do spisů přijatých uchazečů o studium a prověření výsledků přijímacího řízení krajský soud poznamenal, že výsledková listina byla

zpracována počítačovou formou s ručně psanými poznámkami. Bylo běžnou praxí, že úspěšný uchazeč zvolil jinou školu a došlo k posunu v pořadí, což bylo ručně zaznamenáno do prvotní výsledkové listiny, aniž se tím snížila její věrohodnost. Navíc žalovaný ověřil ve spisech úspěšných uchazečů, že údaje ve výsledkové listině odpovídají podkladům. Krajský soud zdůraznil, že stěžovatel není povolán ke kontrole přijímacího řízení potažmo přepočítávání jednotlivých bodů ostatních uchazečů, a tudíž nemůže mít bez dalšího přístup k jednotlivým spisům ostatních uchazečů. Nahlížet do jejich spisů lze za podmínek podle § 38 správního řádu; to znamená, že je třeba prokázat právní zájem nebo jiný vážný důvod, což se stěžovateli nepodařilo. Pořadí ostatních uchazečů v přijímacím řízení sice hraje roli v umístění stěžovatele, avšak pro úspěch ve věci jeho nepřijetí ke studiu není nutné vyvrátit či změnit pořadí ostatních uchazečů. A pokud se stěžovatel domnívá, že by přepočítáním všech bodů došlo k tak výraznému posunu v pořadí přijatých uchazečů, že by se posunul na přední příčky či do poloviny přijatých uchazečů, mlčky předpokládá, že došlo k naprostému selhání všech aspektů přijímacího řízení; tomu ovšem zjištěný průběh přijímacího řízení a jeho výsledky nenasvědčují.

3. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[16] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu v rozsahu výroků II., III. a IV. kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a navrhl, aby tento rozsudek Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil v daném rozsahu k dalšímu řízení krajskému soudu. Konkrétně stěžovatel uplatnil několik navazujících námitek, které lze při respektování struktury a obsahu kasační stížnosti stručně rekapitulovat tímto způsobem.

[17] Za prvé poukázal stěžovatel na průtahy a celkovou délku správního i soudního řízení, kdy mu z osmiletého studia na gymnáziu marně uplynuly 3 školní roky, s čímž souvisí i podle jeho názoru nezákonný postup žalovaného, který se neřídil odůvodněním zrušujícího rozsudku č. j. 30 A 83/2022-51 – namísto vyžádání stanoviska ředitele školy žalovaný rozhodnutí ředitele zrušil a věc mu vrátil k novému projednání; tím došlo k dalším průtahům a rovněž nebylo stěžovateli umožněno seznámit se s odůvodněným stanoviskem ředitele a vyjádřit se k němu.

[18] Za druhé zmínil stěžovatel jako zásadní vadu to, jakým způsobem sám žalovaný ověřil skutkový stav věci ve spisech úspěšných uchazečů. Tento postup krajský soud zhodnotil jako zákonný, s čímž stěžovatel nesouhlasí a dovolává se toho, že se spisy přijatých uchazečů měl mít možnost se seznámit. To se nestalo, a to ani prostřednictvím nahlížení do spisů přijatých uchazečů podle § 38 správního řádu, ačkoli stěžovatel je přesvědčen, že svůj právní zájem na nahlížení prokázal – co jiného by mělo hrát roli v pořadí stěžovatele než pořadí ostatních uchazečů? Stěžovatel též odmítl, že zjištěný průběh řízení nenasvědčuje tomu, že by došlo k selhání všech aspektů přijímacího řízení. Poukázal na bagatelizaci svých námitek, jakož i statistické údaje lidské chybovosti s tím, že požadovaná kontrola přijímacího řízení by měla být samozřejmostí.

[19] Za třetí zpochybnil stěžovatel stanovená kritéria přijímacího řízení, jež neobsahují odůvodnění, na což ostatně poukázal krajský soud v předchozím rozsudku č. j. 30 A 83/2022-51. Přes rozsáhlé kompetence se ředitel školy musí vyvarovat libovůle a musí zachovat rovný a informovaný přístup k uchazečům, který je garantován jen řádným

pokračování

odůvodněním. V daném případě však ředitel GYBY teprve v roce 2024 shromažďoval materiály a podklady pro odůvodnění svého rozhodnutí z roku 2022 ohledně kritérií přijímacího řízení. Pokud s dvouletým zpožděním ředitel zakládá do spisu podklady týkající se srovnání vědomostních soutěží, jde podle názoru stěžovatele o značně nevěrohodný postup. Dále stěžovatel namítl, že ředitel školy dělal nedůvodné rozdíly, neboť v případě šestiletého a čtyřletého gymnázia nastavil body za soutěže a olympiády daleko širěji. Přijímací kritéria neprovázal s rámcovým ani školním vzdělávacím programem a v čase je nahodile měnil tak, že dříve v rámci bodovaných soutěží byla obsažena i Pangea. Ve vztahu k této soutěži samotné a jejímu porovnání s dalšími soutěžemi stěžovatel polemizoval zejména s akceptováním regionální soutěže MATESO, jejíž věhlas a dlouhodobou úspěšnost považoval za nevěrohodnou a diskriminační. Na závěr stěžovatel poznamenal, že v přijímacím řízení řádně doložil účast ve finálovém/ústředním kole soutěže Pangea, a proto mu mělo náležet 5 bodů. Dále setrval na tom, že situace při přijímacích zkouškách v Brně byla obecně diskriminující (děti musí podávat podstatně vyšší výkony k přijetí na víceleté gymnázium nežli jejich vrstevníci v naprosté většině měst ČR či ve zbývajících částech kraje).

[20] Za čtvrté poukázal stěžovatel na hodnocení matematické úlohy, při kterém krajský soud vycházel ze svého předchozího rozsudku, pročez podle stěžovatele zatížil nyní napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti. Pokud by se krajský soud stěžovatelovou rozšířenou argumentací náležitě zabýval, musel by dospět k závěru, že jeho odpověď v testu z matematiky byla správná a měl za ní obdržet body.

[21] Za páté, pokud jde o hodnocení sportovní a zájmové činnosti, stěžovatel uvedl, že mu mělo být uděleno 0,5 bodu za kopanou, 0,5 bodu za vodní pólo a 0,5 bodu za ekologické aktivity doložené 1. místem v celostátní soutěži; k tomu poznamenal, že GYBY je podle vzdělávacího protokolu zaměřeno též na ekologii a že z přijímacích kritérií neplyne, že by nemohl získat 0,5 bodu za každý sport, kterému se věnuje. Taktéž mělo být stěžovateli podle jeho názoru přiděleno 2 x 0,5 bodu za získání certifikátů o složení zkoušek *Cambridge* na úrovních *Movers* a *Flyers*, které potvrzují, že se musel věnovat pravidelně přípravě na každou ze zkoušek alespoň 1 rok. Stačilo-li se věnovat zájmové činnosti alespoň 1 rok, tím spíše mělo stačit, že stěžovatel v dané zájmové činnosti – studiu anglického jazyka – dosáhl složení náročných, mezinárodně uznávaných zkoušek. Nadto poukázal stěžovatel na rozdíl oproti kritériím pro přijímací řízení do 1. ročníku šestiletého gymnázia, podle kterých bylo doložení složení zkoušky z cizího jazyka bodově ohodnoceno.

[22] Žalovaný na výzvu soudu předložil správní spisy, nicméně ke kasační stížnosti se nevyjádřil.

4. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[23] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu, je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu

vzešlo, a jedná za něj zákonná zástupkyně s vysokoškolským právnickým vzděláním, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Poté NSS přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] Nejprve k (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozsudku, k níž je třeba přihlížet, i kdyby ji stěžovatel nenamítal – tedy z úřední povinnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak měl krajský soud rozhodnout, resp., jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje, aby ho přezkoumal (srov. např. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Asz 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).

[26] Nejvyšší správní soud v daném případě žádnou objektivní překážku, která by bránila věcnému přezkumu napadeného rozsudku, neshledal. Naopak, NSS konstatuje, že rozsudek je důkladně zpracován a velmi pečlivě odůvodněn na celkem 25 stranách – byť délka odůvodnění není sama o sobě podstatná, protože rozhoduje kvalita, přesvědčivost a úplnost argumentace. V této souvislosti je třeba připomenout, že NSS setrvale judikuje (např. v rozsudcích ze dne 30. 4. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19, či ze dne 30. 9. 2020, č. j. 4 As 79/2020-42), že je třeba, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi. To ovšem neznamená, že by soud byl povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvracet. Ústavní soud k tomu konstatoval, že „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“; srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68.

[27] Úkolem krajského soudu tak bylo vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, což se stalo. Ostatně stěžovatel proti nosným závěrům krajského soudu v kasační stížnosti brojí a polemizuje s nimi (viz výše), což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, neznamená, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. A pokud v některých pasážích svého odůvodnění využil krajský soud (podobně jako žalovaný) k vypořádání námitek formu stručného odkazu, což stěžovatel napadá, nutno dodat, že tento způsob argumentace odpovídá tomu, že krajský soud rozhodoval opakovaně a k daným námitkám se již jednou dostatečně vyjádřil – srov. v podrobnostech první (zrušující) rozsudek krajského soudu č. j. 30 A 83/2022-51, proti němuž žalovaný nepodal kasační stížnost. Právními závěry zmíněného rozsudku byl tedy žalovaný vázán, což platí i pro samotný

pokračování

krajský soud, který ve vztahu k bodovému hodnocení úlohy z matematiky anebo zájmové mimoškolní činnosti (sport či ekologie) rozhodoval za nezměněných okolností.

[28] V takovém případě zvolený způsob odůvodnění nepochybně ob stojí – právě opakované rozhodování o věci je přitom podstatné; srov. *mutatis mutandis* např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008-67, č. 1744/2009 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2024, č. j. 9 As 66/2023-72, č. 4615/2024 Sb. NSS, shrnující přílehlavě judikaturu k tématu kasační závaznosti, a to včetně usnesení ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, v jehož odůvodnění (bod [39]) rozšířený senát NSS konstatoval následující: „V řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu se u těch otázek, který byly krajským soudem zodpovězeny při zrušení původního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda správní orgán postupoval v souladu se závazným právním názorem krajského soudu; ohledně takto vyřešených otázek totiž již „není prostor pro polemiku“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2020, č. j. 1 As 312/2020 - 39, bod 32; obdobně např. rozsudek ze dne 1. 9. 2010, č. j. 3 As 9/2010 - 73)... Tím není dotčena možnost žalobce brojít proti závaznému právnímu názoru vyslovenému ve zrušujícím rozsudku krajského soudu při soudním přezkumu nového rozhodnutí správního orgánu. V takových případech není vyloučena možnost v kasačním řízení přezkoumat právní názor krajského soudu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 5 Afs 91/2012 - 41, bod 47).“

4.1. K otázce nerespektování závazného právního názoru krajského soudu, rychlosti řízení a možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutím

[29] I přes některé dílčí výhrady stěžovatele je dle názoru Nejvyššího správního soudu naprosto jasné, jak krajský soud posoudil žalobní námitky, a to včetně námitek týkající se odepření bodového hodnocení za účast stěžovatele v matematické soutěži Pangea v roce 2021, kterou krajský soud původně přezkoumat nemohl, protože neznal důvody nezařazení této soutěže mezi hodnocené soutěže v rámci přijímacích kritérií. Proto krajský soud napoprvé žalobě vyhověl a v závěru odůvodnění svého rozsudku č. j. 30 A 83/2022-51 zavázal žalovaného, aby se s danou námitkou řádně vypořádal a dodal: „*Za tímto účelem je oprávněn si vyžádat stanovisko, resp. vysvětlení ředitele školy. Ředitel může náhled na věc změnit a udělit žalobci dodatečně přiměřené bodové hodnocení, anebo může na svém stanovisku setrvat a neudělit žalobci žádné bodové hodnocení. V každém případě však musí své stanovisko řádně odůvodnit. Žalobce má právo poté se s vyjádřením ředitele školy seznámit a sám se k němu vyjádřit*“ (bod 55.).

[30] To, že naznačeným způsobem žalovaný nepostupoval, je podstatou prvního okruhu námitek stěžovatele, který zdejší soud neshledal důvodným. Vyšel přitom jednoduše z toho, že (první) odvolací rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 7. 2022 krajský soud zrušil z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., přičemž žalovaný v dalším řízení tuto vadu řízení odstranil. Tím žalovaný respektoval právní názor krajského soudu, kterým byl vázán (viz § 78 odst. 5 s. ř. s.), což považuje zdejší soud za zásadní. Nic na tom nemění skutečnost, že žalovaný nepostupoval přesně podle shora citovaných pokynů, jimiž ho krajský soud z dobrých důvodů (v zájmu rychlosti řízení) instruoval, aby rozhodl rovnou sám. Školský zákon ovšem neobsahuje žádnou speciální

úpravu pro přezkum rozhodnutí o nepřijetí ke studiu, a proto se využijí obecné předpisy o správním řízení, a to včetně odvolacího řízení, v němž byl žalovaný oprávněn prvostupňové rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání (§ 90 odst. 1 písm. b) správního řádu].

[31] Právě takto žalovaný postupoval, když (druhým) odvolacím rozhodnutím ze dne 14. 2. 2024 zrušil rozhodnutí o nepřijetí stěžovatele a věc vrátil řediteli GYBY k novému projednání. Jistě, nelze vyloučit, že tím žalovaný celé řízení prodloužil, na což také v kasační stížnosti poukazuje stěžovatel. Na druhou stranu samotná délka řízení či případné průtahy ještě nečiní nově vydané rozhodnutí nezákonným. Rychlost řízení je důležitá. Důležité je však i zjištění skutkového stavu věci a řádné odůvodnění rozhodnutí, jakož i zachování procesních práv účastníka řízení, čemuž ředitel GYBY poté, co mu byla věc vrácena k novému projednání, dostál.

[32] V rozhodnutí ze dne 22. 4. 2024 vysvětlil ředitel důvody, pro které nepovažoval soutěž Pangea za rovnocennou se soutěžemi, které se rozhodl ocenit přidělením bodů v kritériích přijímacího řízení. Předtím dal stěžovateli v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu možnost seznámit se s podklady rozhodnutí; ze spisu je přitom zřejmé, že stěžovatel, resp. jeho zákonná zástupkyně této možnosti využila. Dne 9. 4. 2024 byla nahlížet do spisu vedeného ve věci nepřijetí stěžovatele ke studiu, v němž je založena složka s podklady k matematické olympiádě, logické olympiádě, soutěži MATEO i soutěži Pangea. Představa stěžovatele, že již v této fázi řízení měl být stěžovatel, resp. jeho zákonná zástupkyně seznámena s odůvodněným stanoviskem ředitele školy se míjí s požadavky právní úpravy (§ 36 odst. 3 správního řádu). Podstatné z hlediska procesních práv stěžovatele je jednak to, že před vydáním rozhodnutí měl stěžovatel možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, a dále též to, že ředitel své stanovisko ohledně výběru bodovaných vědomostních soutěží s odkazem na podklady učinil součástí odůvodnění rozhodnutí, kterým stěžovatele ke studiu opětovně nepřijal. Odvolání proti tomuto rozhodnutí pak žalovaný zamítl svým (třetím) odvolacím rozhodnutím ze dne 10. 7. 2024.

4.2. Nahlížení do správních spisů přijatých uchazečů o studium /ověření výsledků přijímacího řízení/

[33] Stěžovatel se svým nepřijetím ke studiu nesouhlasí a v kasační stížnosti namítl, že neměl možnost se seznámit se správními spisy uchazečů, kteří byli ke studiu naopak přijati, přičemž právě jejich pořadí a bodové hodnocení dle stěžovatele hraje důležitou roli. Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že pořadí všech uchazečů o studium, nejen těch přijatých, jistě není bez významu; ostatně bez něho by ani nebylo možno určit pořadí samotného stěžovatele. Současně je však zdejší soud toho názoru, že zákonné podmínky nahlížení do spisů ostatních uchazečů o studium splněny nebyly.

[34] Správní řád rozlišuje nahlížení do spisu ze strany účastníků správního řízení a ze strany jiných osob. Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Jiným osobám správní orgán podle § 38 odst. 2 správního řádu umožní nahlédnout do spisu, „*prokáží-li právní zájem nebo jiným vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem*“.

pokračování

[35] Stěžovatel účastníkem správního řízení ve věci jiných uchazečů o studium nepochybně nebyl, a proto mohl nahlédnout do jejich spisů jen za splnění shora citovaných zákonných podmínek – v první řadě tedy stěžovatel musel tvrdit a prokázat právní zájem (anebo jiný vážný důvod), následně, po uznání existence právního zájmu, by musel správní orgán vyhodnotit, zda nahlédnutím stěžovatele do spisu nebudou poškozena práva účastníků řízení. Poškození práv účastníků řízení však nemůže být důvodem k negativnímu vyhodnocení první fáze posouzení, tj. existence právního zájmu; viz k tomu rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2014, č. j. 1 Afs 87/2013-73.

[36] Stěžovatel existenci právního zájmu neprokázal. Nutno připomenout, že v žádosti o nahlížení do spisů všech uchazečů, kteří byli v rámci přijímacího řízení v roce 2022 přijati ke vzdělávání do 1. ročníku osmiletého gymnázia na GYBY, stěžovatel, resp. jeho zákonná zástupkyně uvedla: *„U syna, jehož úspěch v přijímacím řízení závisí na výsledcích ostatních uchazečů, včetně zákonnosti přijímacího řízení ostatních uchazečů, je nesporně dán, i s ohledem na podané správní žaloby u Krajského soudu v Brně č.j. 30 A 83/2022 a 30 A 62/2024, právní zájem na nahlédnutí do správních spisů z přijímacích řízení ostatních uchazečů... Máme zájem námitky snesené v odvolacím řízení v probíhajícím soudním řízení doplnit, rozšířit a upřesnit, k čemuž potřebuji nahlédnout do výše označených správních spisů.“*

[37] Jednoduše vyjádřeno, stěžovatel svůj právní zájem na nahlédnutí do spisů ostatních uchazečů o studium odvozoval z toho, že podal žalobu ve věci svého vlastního nepřijetí ke studiu, což je z hlediska aplikace § 38 odst. 2 správního řádu nepochybně významné – právní zájem na nahlédnutí do spisu podle uvedeného ustanovení, jak je vykládáno judikaturou, může být založen i potřebou získat relevantní informace s cílem sestavení právní argumentace pro podání žaloby anebo vytvoření a přizpůsobení vlastní procesní strategie v soudním řízení; srov. shora zmíněný rozsudek NSS č. j. 1 Afs 87/2013-73, a dále také rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 As 43/2015-67.

[38] Podle posledně uvedeného rozsudku je přitom rozhodné, existuje-li relevantní spojitost mezi předmětným správním řízením a zjištěními v něm učiněnými na straně jedné a probíhajícím soudním sporem na straně druhé. A právě tato „relevantní spojitost“ zde absentuje. Podstatné je totiž především to, kolik měl v přijímacím řízení stěžovatel bodů, resp. neměl-li mít bodů více, jak tvrdí v kasační stížnosti s tím, že některé skutečnosti, včetně účasti stěžovatele v soutěži Pangea, měl dle názoru stěžovatele ředitel GYBY hodnotit jinak. Toto je *gros* celé věci týkající se přezkumu nepřijetí stěžovatele ke studiu, nikoli přezkum výsledků ostatních uchazečů či jejich pořadí. Jak již bylo uvedeno, pořadí ostatních uchazečů hraje roli, avšak ne takovou, jakou jí přisuzuje stěžovatel. Pro jeho úspěch ve věci není nutné vyvrátit či změnit pořadí ostatních uchazečů, jak případně poznamenal krajský soud, s jehož závěry se v tomto směru Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje. Získal-li by stěžovatel – po připočtení jím požadovaných bodů – stejný nebo vyšší počet bodů než poslední přijatý uchazeč, byl by ke studiu přijat (a tento poslední uchazeč by nebyl vyřazen).

[39] Podstatou soudního přezkumu rozhodnutí o nepřijetí ke studiu je v první řadě vlastní výkon uchazeče o studiu, tedy stěžovatele, v přijímacím řízení a jeho následné hodnocení,

nikoli hodnocení dalších uchazečů o studium. Je třeba si uvědomit, že nejde o jakousi plošnou kontrolu „všeho a všech“ v rámci organizace a průběhu přijímacího řízení; taková kontrola stěžovateli nepřísluší, primárně ji vykonává Česká školní inspekce [srov. § 173 a násl. školského zákona]. V opačném případě, kdy by bylo možno v souvislosti s rozhodnutím o nepřijetí jednoho konkrétního uchazeče napadat též bodové hodnocení a pořadí ostatních uchazečů, by byl ohrožen celý systém přijímacího řízení; v důsledku opakovaného zpochybňování a přepočítávání přidělených bodů by byla zásadně ovlivněna nejen právní jistota, ale také rychlost přezkumu, která je důležitá, na což sám stěžovatel apeloval, byť v jiných souvislostech (viz výše).

[40] Stěžovatel se mýlí, považuje-li nastíněnou kontrolu přijímacího řízení za samozřejmost. Opak je pravdou. Ke kontrole ostatních uchazečů a případnému přepočtu bodů obecně není důvod – platí presumpce jejich správnosti, pokud nejsou dány zvláště významné indicie nasvědčující manipulaci nebo nějakému systémovému selhání při organizaci a průběhu přijímacího řízení. Obecná nedůvěra stěžovatele, resp. jeho zákonné zástupkyně s poukazem na prostor pro korupci a klientelismus, takovými indiciemi rozhodně nejsou, stejně jako poukaz na to, že v počtu stovek přihlášek muselo statisticky dojít nějaké chybovosti při bodování anebo na to, že došlo k přijetí 18 žáků z celkových 30 v rámci tzv. autoremedury na základě školou předem nachystaných formulářových odvolání. Pod příkrovem této argumentace nelze nevidět základní příčinu toho, proč stěžovatele nebyl přijat ke studiu, a tou je především jeho bodové hodnocení a výsledné umístění v přijímacím řízení, u něhož nebyl objektivní důvod nevycházet z výsledkové listiny. Nic na tom nemění ani postaru a ručně do výsledkové listiny doplněné poznámky o tom, který uchazeč podal zápisový lístek, který ho vzal zpět, který podal odvolání a kterému bylo vyhověno v autoremeduře; to platí tím spíše, že v rozhodné době fungovalo přijímací řízení právě na základě zápisových lístků, jimiž úspěšní uchazeči potvrzovali svůj zájem o studium na dané škole, a nebylo výjimkou, že došlo k posunu v pořadí, protože uchazeč zvolil jinou školu (a v daném případě byl nakonec posledním přijatým uchazeč až na 69. místě).

[41] Stěžovatel tedy svůj právní zájem na nahlédnutí do spisů přijatých uchazečů neprokázal a relevantně nezpochybnil ani výsledky přijímacího řízení, které mají oporu ve výsledkové listině založené ve správním spise. To považuje zdejší soud za zásadní a plně postačující pro závěr o nedůvodnosti této námitky, aniž se blíže věnoval ověření ve spisech úspěšných uchazečů ze strany žalovaného. Na stěžovateli jako žadateli o nahlédnutí do spisu ležela povinnost tvrzení i povinnost důkazní (viz rozsudek NSS ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 17/2010-73); tuto povinnost stěžovatel neunesl, jak již bylo vysvětleno, s tím, že u ostatních uchazečů o studium platí presumpce správnosti výsledků jejich přijímacího řízení, ledaže by stěžovatel nabídl zvláště významné indicie vyvolávající pochybnosti o správnosti těchto výsledků. Určitou paralelu zde lze *mutatis mutandis* spatřovat ve volebním soudnictví, kdy soud rovněž vychází z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí a k ověřování výsledků ve volební dokumentaci přistoupí v případě, že dojde k „zažehnutí“ indicie zpochybňující výsledky voleb (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2024, č. j. Vol 17/2024-59, č. 4635/2024 Sb. NSS). Bez „zažehnutí“ indicie zpochybňující výsledky přijímacího řízení plně postačovala jako základ skutkového stavu věci výsledková listina ukazující pořadí stěžovatele, jakož i ostatních uchazečů, včetně

pokračování

označení těch, kteří byli přijati. A pro případné přijetí stěžovatele bylo podstatné primárně to, kolik mu ředitel školy přidělil bodů, resp. neměl-li mu přidělit bodů více.

*4.3. Kritéria přijímacího řízení –
výběr bodovaných vědomostních soutěží a nezohlednění účasti stěžovatele v soutěži Pangea*

[42] Stěžovatel je přesvědčen, že měl získat body za svou účast v matematické soutěži Pangea, kterou ovšem ředitel nezařadil mezi bodované vědomostní soutěže v rámci kritérií přijímacího řízení. Právě nezařazení této soutěže ředitel GYBY v návaznosti na první (zrušující) rozsudek krajského soudu č. j. 30 A 83/2022-51 dodatečně odůvodnil, což v nyní napadeném rozsudku krajský soud akceptoval. Podle NSS tomu nic nebránilo, jak se snaží sugerovat stěžovatel v kasační stížnosti.

[43] Nepřijetí stěžovatele předcházelo nastavení kritérií přijímacího řízení, k němuž byl oprávněn ředitel GYBY, který pro jednotlivá kola přijímacího řízení stanovil „jednotná kritéria přijímání do oboru vzdělání a formy vzdělávání a způsob hodnocení jejich splnění“ [§ 60 odst. 2 písm. a) školského zákona]. Splnění kritérií přijímacího řízení pak ředitel v souladu s § 60d odst. 1 školského zákona hodnotil nejen podle vysvědčení z předchozího vzdělávání a výsledků z jednotné zkoušky (z českého jazyka a z matematiky), ale též podle „dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče“ [písm. d)]. Jde o možnost ředitele zohlednit např. umístění či účast uchazeče v předmětových olympiádách, soutěžích apod., čehož v daném případě ředitel GYBY využil – v bodě 4) pod písm. a) přijímacích kritérií stanovil vybrané vědomostní soutěže, tj. matematickou olympiádu, logickou olympiádu a soutěž MATEO, včetně tabulky obsahující počet bodů za umístění na 1. až 10. místě v městském/okresním a krajském kole soutěže a za účast v celostátním kole soutěže. Skutečnost, že mezi uvedené soutěže nezařadil i soutěž Pangea, přitom ředitel dodatečně zdůvodnil a NSS toto zdůvodnění ve shodě s krajským soudem považuje za dostatečné.

[44] Vyčítá-li stěžovatel řediteli GYBY, že podklady pro své odůvodnění opatroval až s dvouletým zpožděním (*ex post*), považuje zdejší soud za nutné zdůraznit, že ředitel školy má ohledně nastavení konkrétních kritérií přijímacího řízení značnou volnost; pohybuje se v rámci volného správního uvážení, které je v základních parametrech limitováno zákonem; viz k tomu zejména shora citovaný § 60 odst. 2 písm. a) školského zákona, který řediteli ukládá povinnost stanovit jednotná kritéria pro všechny uchazeče v rámci příslušného oboru vzdělání – zde se jedná o střední vzdělání, konkrétně studijní obor: Gymnázium – klasické jazyky (osmileté), kód 79-41-K/81. Dále lze zmínit taktéž citovaný § 60d odst. 1 písm. d) školského zákona, který umožnil řediteli zohlednit na základě nastavených kritérií i skutečnosti osvědčující vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče; dle oboru vzdělání a preferencí ředitele, jehož rozhodnutí je jakožto faktický úkon kompetenčně pokryto § 164 odst. 1 písm. a) školského zákona, jde zpravidla o doložení osvědčení nejrozličnějších nadprůměrných aktivit uchazeče, které nesmí vykazovat znaky libovůle nebo diskriminace.

[45] Jinými slovy, ředitel školy musí být schopen při případném přezkumu svého rozhodnutí o nepřijetí ke vzdělávání ve střední škole [§ 165 odst. 2 písm. f) ve spojení s § 59

odst. 2 školského zákona] obhájit, jak obsahově naplnil právě toto zákonem předpokládané kritérium, tedy kritérium dalších skutečností osvědčujících vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče. To ovšem neznamená, že by nutně musel v této souvislosti vést spis a (*ex ante*) shromážďovat podklady pro své rozhodnutí, resp. jeho případnou obhajobu v rámci přezkumu rozhodnutí o nepřijetí toho kterého uchazeče, jak si patrně představuje stěžovatel. Jeho *a priori* nedůvěřivý postoj k postupu ředitele s tím, že se snažil dodatečně najít podklady, jimiž by zpětně odůvodnil své rozhodnutí o nepřijetí stěžovatele, NSS nesdílí, neboť k tomu nemá žádný relevantní důvod.

[46] Kritérium přijímacího řízení, jednoduše označené jako „soutěže a zájmy“, stanovil ředitel GYBY v souladu se zákonem, a to jen jako určité doplňkové kritérium s maximálním ohodnocením toliko 6 body – byť i ty mohou být samozřejmě důležité v případě těsného výsledku. Dodatečné odůvodnění toho kritéria a doplnění podkladů ve vztahu k vybraným (bodovaným) vědomostním soutěžím bylo důsledkem předchozího zrušujícího rozsudku krajského soudu č. j. 30 A 83/2022-51. V návaznosti na jeho právní závěry vyslovené v odůvodnění pak ředitel GYBY podle názoru NSS přesvědčivě vysvětlil, že soutěž Pangea není srovnatelná s vybranými soutěžemi (matematická olympiáda, logická olympiáda a soutěž MATESO), neboť vůbec neobsahuje tzv. otevřené úlohy. Naopak soutěž Pangea je postavena na tom, že účastníci vybírají z předem stanovených odpovědí (A, B, C, D, E), ve kterých se neověřuje postup, jak k výsledku konkrétní účastník dospěl. Proto soutěž Pangea nepovažoval ředitel za srovnatelnou, a za doloženou účast v této soutěži tedy stěžovateli žádné body nepřidělil.

[47] Toto vysvětlení podložené podklady ve spise je možné v rámci volné správní úvahy ředitele školy akceptovat, a to i ve vztahu k „brněnské“ matematické soutěži MATESO organizované Tyršovou základní školou, jejíž význam nesnižuje menší počet účastníků či regionální charakter, jak již vysvětlil krajský soud, na jehož podrobné odůvodnění Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje, včetně toho, že stěžovateli by stejně nebylo možno při analogické aplikaci kritérií přijímacího řízení přidělit potřebné body. Podle certifikátu účasti v soutěži Pangea se stěžovatel umístil 1. ve školním kole, v rámci kraje byl 33. a celkově 95., z čehož dovozuje, že měl získat plný počet pěti bodů. Pomíjí ovšem, že pět bodů bylo možno podle přijímacích kritérií udělit jen v případě vítězství v krajském kole, kterého stěžovatel nedosáhl, anebo účasti v celostátním kole, které nelze srovnávat s finálovým/ústředním kolem soutěže Pangea (tohoto kola se totiž účastnili všichni úspěšní žáci ze školního kola, aniž se předtím konalo okresní nebo krajské kolo, a vyhodnocení probíhalo po krajích, tzn. na úrovni krajského, nikoli celostátního kola).

[48] Neudělení bodů za účast stěžovatele v soutěži Pangea, která ředitelem školy nebyla v kritériích přijímacího řízení zařazena mezi bodované vědomostní soutěže, tudíž ob stojí. A pokud stěžovatel namítá, že dříve (v roce 2018) mezi bodovanými soutěžemi Pangea byla anebo poukazuje na širší nastavení přijímacích kritérií na GYBY v případě šestiletého a čtyřletého gymnázia, nutno připomenout následující. Předmětem přezkumu je v daném případě nastavení kritérií konkrétního oboru vzdělání (viz výše) v konkrétní době (v roce 2022) a toto nastavení není možné srovnávat s kritérii pro jiné obory vzdělání či s kritérii rozhodnými v jiném období. Kritéria nemusí být a v praxi ani nejsou neměnná a odpovídá za ně plně ředitel školy, který v tomto případě svoji odpovědnost unesl. Nelze mu přitom důvodně vyčítat ani neprovázání jím preferovaných tří vědomostních soutěží s rámcovým

pokračování

vzdělávacím programem, resp. se školním vzdělávacím programem, jako to činí stěžovatel, dle něhož tento program v žádném případě nevyklučuje zohlednění soutěže Pangea.

[49] Předně je k tomu nutno připomenout, že rámcové vzdělávací programy vydávané na centrální úrovni představují dosti obecný dokument upravující u daného oboru vzdělání jeho cíle, formy, délku či obsah (§ 4 odst. 1 školského zákona), přičemž podle judikatury „představují příklad tzv. vnitřních předpisů, tedy předpisů bezprostředně působících pouze uvnitř systému, mezi jehož jednotkami právně existují vztahy nadřízenosti a podřízenosti“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Ao 1/2011-49, č. 2444/2011 Sb. NSS). Na rámcový vzdělávací program pro daný obor navazují školní vzdělávací programy, které vykazují nižší míru obecnosti, jsou vydávány na školní úrovni a rozpracovávají obsah vzdělávání uspořádaný do předmětů či jiných ucelených částí učiva, jak stanoví § 5 odst. 1 školského zákona. V čem konkrétně školní vzdělávací program ředitel GYBY porušil, nicméně stěžovatel netvrdí; v duchu jeho zjednodušené argumentace lze uvést – tak, jako školní vzdělávací program nevyklučuje zohlednění soutěže Pangea, tak stejně nevyklučuje ani to, že tuto soutěž ředitel GYBY mezi vybrané vědomostní soutěže nezařadil, rozhodl-li se preferovat soutěže jiné, zahrnující tzv. otevřené otázky.

[50] Nejvyšší správní soud opakovaně konstatuje, že ředitel školy je nadán poměrně značnou volností při přípravě přijímacího řízení, která je limitována především zákazem svévole nebo diskriminace. Rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2008, č. j. 9 As 86/2007-76, na který upozornil i stěžovatel v kasační stížnosti, v tomto ohledu vyzdvihl vázanost ředitele rámcovým vzdělávacím programem; tuto vázanost je však potřeba – s přihlédnutím ke shora uvedenému obsahu rámcového vzdělávacího plánu potažmo školního vzdělávacího plánu – vnímat jako určité základní, referenční vodítko při přípravě přijímacího řízení, jehož jednotlivá kritéria by se logicky neměla vymykat zaměření toho kterého oboru vzdělání; zde tedy konkrétně oboru: Gymnázium, který je zařazen do skupiny: Obecná příprava (viz blíže oddíl D přílohy č. 1 nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání). Jedná se o takový obor vzdělání, jehož všeobecnou povahu (danou průběhem vzdělávání, skladbou předmětů atd.) ředitel GYBY rozhodně nepřekročil tím, jak nastavil výběr bodovaných vědomostních soutěží – byť s tímto výběrem stěžovatel nesouhlasí. Jeho snaha dosáhnout na body za účast v ředitelem GYBY nevybrané, a tudíž nebodované, soutěži Pangea nemůže jít do krajnosti a ve výsledku vlastně eliminovat volnost ředitele při přípravě přijímacího řízení, na kterou ostatně upozornil NSS už ve zmíněném rozsudku č. j. 9 As 86/2007-76, dle kterého musí ředitel dbát „především na povinnost stanovení stejných podmínek (slovy zákona „jednotných kritérií“) pro všechny uchazeče a následné objektivní vyhodnocení výsledků v rámci zákonem stanovených kategorií“.

[51] Důležité tedy je, že kritéria přijímacího řízení byla „jednotná“, tj. pro všechny uchazeče stejná, a všichni uchazeči měli zajištěn rovný a informovaný přístup ke vzdělání. Kritéria přijímacího řízení ze dne 4. 1. 2022 byla zveřejněna a bylo na stěžovateli, jestli je přijme a přihlásí se na danou školu, anebo na školu jinou, která bude mít třeba jiná kritéria. Výběr osmiletého gymnázia na GYBY byl volbou stěžovatele. A poukazuje-li v této souvislosti obecně na nevyhovující situaci zájemců o studium na víceletých gymnáziích, významně to přesahuje předmět tohoto řízení, jehož smyslem není hodnotit nastavení

přístupu k tomuto typu středního vzdělání v České republice či na území Jihomoravského kraje. Poptávka po víceletých gymnáziích je dlouhodobě vysoká, převyšuje nabídku a tomu odpovídá i konkurence mezi uchazeči, která se samozřejmě mezi regiony může lišit. Neznamená to však, že by všichni uchazeči, stěžovatele nevyjímaje, neměli zachován rovný přístup ke vzdělání. Jak již NSS vyzdvihl, důležité je, že stěžovatel včas věděl, jaká jsou kritéria přijímacího řízení, a měl zachovány stejné, nediskriminační podmínky, jako ostatní uchazeči o přijetí do 1. ročníku osmiletého gymnázia na GYBY v roce 2022.

4.4. Hodnocení matematické úlohy

[52] V hodnocení matematické úlohy krajský soud setrval na svém právním názoru z předchozího (zrušujícího) rozsudku č. j. 30 A 83/2022, na jehož odůvodnění v podrobnostech odkázal; tím nyní napadený rozsudek nezatížil vadou nepřezkoumatelnosti, jak již Nejvyšší správní soud vysvětlil výše. Stěžovatel sice v žalobě rozvedl svůj nesouhlas s hodnocením matematické úlohy, nicméně ve výsledku dle přesvědčení zdejšího soudu důvodně nezpochybnil, že na danou úlohu neodpověděl správně, a proto mu nemohl být udělen žádný bod.

[53] Dovolával-li se přitom stěžovatel ne zcela jednoznačného zadání matematické úlohy, odkazuje Nejvyšší správní soud na shora citované znění tohoto zadání, z jehož čtvrté věty jasně plyne, že „*Leoš se umístil těsně před Adamem*“, tj. Leoš dosáhl cíle hned před Adamem. Krajský soud správně poukázal na kontext této části zadání s tím, že z údaje o umístění nevyplývá časový rozdíl mezi běžci. Jinými slovy, zadání v dané části nijak neimplikuje časový rozměr věci, který by nevylučoval, že „těsně“ za Leošem mohli doběhnout i další závodníci. Důležité je, že se v zadání hovoří o umístění, což vede jednoznačně k tomu, že Adam skončil v pořadí běžců v cíli ihned za Leošem. Odpověď stěžovatele, podle které byl mezi Leošem a Adamem ještě Eda a Honza, tudíž nemohla být zohledněna jako správná.

[54] Skutečnost, že v jiné části zadání byl časový údaj obsažen, na uvedeném nic nemění. Již bylo vysvětleno, že relevantní je kontext části zadání z věty čtvrté, který považuje NSS za nezpochybnitelný a nabízející toliko jednu správnou odpověď – a sice H, E, L, A, resp. A, L, E, H (v opačném pořadí). Podstatné z hlediska posouzení věci je to, že se jednalo o závod 4 závodníků, v němž je těsný rozdíl v umístění pouze mezi 1. a 2., 2. a 3. a 3. a 4., jak případně poznamenal krajský soud. Nejvyšší správní soud s ním v tomto ohledu souhlasí a připomíná, že podstatou bylo zapsat právě umístění, resp. pořadí běžců v závodě, nikoli jejich časové rozestupy, jak je zřejmé ze závěrečné formulace zadání matematické úlohy. To stěžovatel v kasační stížnosti nijak nevyvrací, a NSS ji tedy ani v této části neshledal důvodnou.

4.5. Hodnocení certifikátů o složení zkoušek z anglického jazyka, zájmové a sportovní činnosti

[55] Konečně k závěrečné části kasační stížnosti, která se věnuje hodnocení mezinárodních jazykových zkoušek stěžovatele a jeho zájmové či sportovní činnosti, konstatuje Nejvyšší správní soud, že ani tu nemá za důvodnou.

[56] Nejprve k doloženému složení jazykových zkoušek – certifikáty o složení zkoušek z anglického jazyka *Cambridge Flyers* a *Movers* nebyly ani nemohly být jakkoli ohodnoceny,

pokračování

a to z prostého důvodu. Ředitel GYBY totiž mezi kritéria v přijímacím řízení v roce 2022 pro osmileté gymnázium nezařadil složení zkoušky z cizího jazyka. Nejen stěžovateli, ale ani ostatním uchazečům o studium tak nemohlo být zohledněno složení těchto zkoušek. Na to stěžovatel poukazuje, že v případě přijímacího řízení pro čtyřleté, resp. šestileté gymnázium tomu bylo jinak – zde ředitel doložení jazykové zkoušky bodově zohlednil. Nicméně Nejvyšší správní soud už výše – v souvislosti s nezohledněním soutěže Pangea – uvedl, že nelze srovnávat nastavení kritérií konkrétního studijního oboru s kritérii pro jiný studijní obor, byť se jedná o stejné víceleté gymnázium. Kritéria nastavená pro přijímací řízení na různé stupně víceletého gymnázia mohou být z povahy věci (v závislosti na jejich zaměření, věku uchazečů a dalších okolnostech) nepochybně odlišná. Zásadní z hlediska základního práva na vzdělání a přístupu k němu je to, aby ředitelem nastavená kritéria byla jednotná pro všechny uchazeče o konkrétní studijní obor. To stěžovatel nerozporuje. Proto ředitel GYBY nepochybil, pokud mu za doložení jazykových zkoušek nepřidělil body. A namítá-li stěžovatel, že mu měl ředitel přidělit body za jazykové zkoušky alespoň v rámci zájmové činnosti, nutno ve shodě s krajským soudem připomenout, že prosté doložení certifikátu rozhodně neosvědčuje, že se stěžovatel této zájmové činnosti věnoval alespoň 1 rok, jak požadovala přijímací kritéria (presumpce náročnosti mezinárodních jazykových zkoušek, na níž poukazuje stěžovatel, ještě bez dalšího nezakládá splnění pravidelné jednorozhodné přípravy).

[57] Pokud jde o sportovní činnost stěžovatele, tak její ocenění půlbodem odpovídá kritériím přijímacího řízení, které jednoznačně určují, že uchazeč věnující se pravidelně kulturní nebo zájmové činnosti alespoň 1 rok, „*obdrží max. 0,5 bodu*“. Toto omezení nelze obcházet kumulovanou účastí ve více sportovních oddílech, jako se o to snaží stěžovatel s poukazem na svoji činnost v oddíle vodního póla a v oddíle kopané. Neudělil-li ředitel GYBY stěžovateli dodatečně další půlbod, postupoval v souladu s kritérii přijímacího řízení. A totéž platí i v případě doložené účasti stěžovatele v soutěži organizované hnutím Brontosaurus, neboť vydaný diplom nepotvrzuje pravidelnou zájmovou činnost, nýbrž jednorázovou účast v této soutěži s názvem „*Máme rádi přírodu 2021*“, v níž stěžovatel vyhrál v kategorii „*Ekofór*“.

5. Závěr a náklady řízení

[58] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl (výrok I.).

[59] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 30. ledna 2026

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu